

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ruska vojska.

Ruske novine zmirom bolj odločno svojo vlado opominjajo, da ne sme pustiti južnih Slovanov zatreti, da mora za orožje prijeti, ker poguba ali oškodba južnega Slovanstva bi bila ruska izguba, katera bi se nikdar poravnati ne dala. Za to se ne more trditi, da ne bode Rusija v boj stopila in tako Anglijo proti sebi dobila, in — bog ve kaj potem! Uže ruske novine svojo vlado opominjajo, brzo pregledati, ali ima ona poltretji milijon vojakov, dovolj oficirjev in taci elementov, iz katerih se oficirji narejajo, dovolj pomočkov itd. In ruski car sam, kateri je največji prorok miru bil, rekel je te dni oficirjem pavlovskega gardnega polka, ko je svojega vnuka mej nje vpisaval za načelnika: „Dosedaj sem vašo kri štedil, ali kmalu utegnejo časi priti, ko mi bode trebalo računati na vašo hrabrost.“ Novine pristavljajo k poročilu o teh besedah, da so ruski oficirji to tako razumeli, kakor da namerava Rusija Turčiji vojsko napovedati.

Glavni dunajski turški list v nemškem jeziku od nedelje se sicer poskuša iz odločnih izjav ruskih javnih glasil norca delati in smešiti izrek ruskega „Golosa“, da so Rusi imeli ob krimske vojski le 600.000 mož in 1112 kanonov, zdaj imajo pa 2.500.000 mož in 2670 kanonov, in da vsa ta moč čaka le migljaja v boj; — vendar „N. Fr. Pr.“ se mej vrstami vidi sam strah, in ona sama na drugem mestu potrjuje, kar na prvem ometa, da je namreč ruska bojna intervencija mogoča.

Tudi je prav zanimivo, kako oddaljeni ljudje o tej reči sodijo. Novine v angleški Indiji, ki bi imela ob vojski proti Rusiji pomagati,

tako-le pišejo: „Mi smo uže prej svojo misel povedali, da pride uže letos do vojske. Rusija kaže uže potrpljenje in videti je, da se bode morala še nekaj časa zadržavati. Zdi se, da Rusi in Angleži puste Turkom in Srbom svoje bitve izbojevati, ali oba naroda, ruski in angleški, bosta prej ali pozneje v prepir vmes potegnena. Ruski generali uže služijo v srbske armadi, in če Turki zmagajo, ne bode nobena diplomacija Rusom zabranila Srbiji na pomoč hiteti, narobe pa bode Anglija branila Turčijo.“

Indijski list daje — Rusom prav in Angleže, svoje gospodarje, svari, naj ne podpirajo turškega negospodarstva in naj ne cenijo ruskega vpliva in ruske moči prenizko. „Mi bomo imeli veliko večje vojne trude, kakor se to navadnim Angležem kaže, da tacega sovražnika oborimo in mi mislimo, da stojimo pred najstrašnejšim bojem, kakoršnega je Angleška kedaj imela,“ pravi list. Da bi Angležem ne govoril zastoj.

Če to citiramo, nečemo prorokovati. Bodočnost je v božjih rokah, nihče izmed nas smrtnih je ne vidi. Ali nekoliko se more z dejanskim položjem, verjetnostjo in zgodovinsko logiko računati. Mi opomenimo svoje bralce le, da smo uže lani osovreje trdili, da Srbija in Črnagora morati kljubu diplomaciji in tudi bosti stopili v akcijo; to smo zmirom trdili, da si se nam je protiven tukajšen list celo enkrat zaradi tega rogal — ali evo, pogledajte v jug, ali smo prav imeli, ali ne.

Jugoslovansko bojišče.

Oficijalen telegram poroča iz Beograda 20. avgusta: 20.000 Turkov iz Niša je v soboto napalo srbske položaje pri Župovcu, Go-

lešnici in Tesici. Boj je trajal dvanajst ur. Turki so bili odbiti.

Srbija misli uže tudi na vojno čez zimo. Minister je dal narediti zapisnik vsega, kar je za vojsko treba, če vojna traja čez zimo.

Od turške strani se iz Vidina piše, da Turki zaradi tega ne morejo napredovati, ker s strašno težavo živijo dobivajo. V tistih krajih, katere so Srbom vzeli, niso našli niti jednega zalóžaja kruha ali kaj drugega jela. Vse so Srbi vzeli.

Iz Beograda se „Pol. Corr.“ piše 17. t. m.: General Černjajev poroča sem, da je zdaj večidel pri vseh bataljonih poveljništvo izročil izučenim oficirjem. Znano je, da je prej pripisaval nezgode najbolj pomanjkanju izšolanih oficirjev. Bataljonski komandanti beogradskih brigad in največ oni šumadijske divizije so Rusi, večidel iz peterburske vojne akademije, ki so uže v ruske armadi služili.

O vstaših v Bosni se piše: 16. t. m. je polkovnik Despotović, ki ima zdaj uže 7000 mož pod soboj, prostovoljcev in vstašev, pri Petrovcu zapodil Selim-Beya, ki ga je bil s 4 bataljoni nizamov in 2000 bašibozuki prijel.

Kakor je preračunal „N. W. T.“, stoji na vsem bojišču skupaj okoli 226.000 Turkov kakovim (če se najvišje šteje) 200.000 Srbom, Črnogorcem in vstašem nasproti. — In sicer ima turške vojske Ejub-paša pri Knjažavcu 63.000 mož, Osman-paša na Timoku 41.000 regularnih in še 4000 bašibozukov in isto toliko Čerkesov; v garniziji v Nišu, Vidinu, Beogradčiku, Zvorniku, Bjelini, Derventu, Travniku, Rači je okoli 30.000 turških mož. Derviš-paša ima 38.000 mož in še 6000 Arnavtov, Mustafa-paša 20.000 mož, pod

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenev; poslovenil dr. Maks Samec.)

XVI.

(Dalje.)

— „Tega ne razumem popolnem,“ pristavi Sanin, „kaj v zrak bomo streljali?“

— O, to ne, zaklepeta končno zmešano nadporočnik — „ampak mislil sem, da, ker se je stvar dogodila nad poštenimi ljudmi, . . . Jaz bom govoril sam z vašim sekundantom“, pretrga samega sebe — in odide.

Ko je pl. Richten odšel, se vsede Sanin na stol. — „Kaj sem mislil? Kam se mi je zavrtelo življenje? Vse pretečeno, vse bodoče se je na hip zmešalo — propalo, in ostalo mi je le še to, da se tukaj v Frankobrodu s tacimi ljudmi moram biti.“

Pri teh premišljevanjih mu pride na misel blazna teta, katera je plesaje pevala:

„Podporučnik!

Moj ogurčik!

Moj amurčik!

Proti ljaši sa mnoj, go'ubč.kl“

In on zakrhoti in zapoje kakor ona: „Podpurčnik! propljaši za mnoj, golubčik! Vse jedno, zdaj je treba na delo in ne tratiti časa,“ vsklikne britko — skoči po konci — in zagleda pred soboj Pantaleona s pisemcem v roki.

— „Uže nekočkrat sem potrkal, pa se niste oglašili; mislil sem, da vas nij doma,“ spregovori starček, in mu poda pisemce od gospodične Eme.

Sanin vzame pismo — kakor se pravi mašinalno — ga razpečati in bere. Ema mu je pisala, da je jako nemirna zaradi znanega mu dogodka in da želi kmalo žnjim govoriti.

— „Gospodična je nemirna,“ začne Pantaleone, kateremu je očitvidno znan zadržaj pri- nešenega pisma; „velela mi je pogledati, kaj delate in pripeljati vas k njej.“

Sanin pogleda starega Italijana in se zamisli. Hipoma mu švigne misel v glavo, ali na prvi mah se mu je zdela popolnem nemo- goča . . .

„Vse jedno . . . zakaj pa ne?“ vpraša samega sebe.

— „Gospod Pantaleone!“ reče glasno. Starček strepeče, vtakne podbradek v ovratnik in se postavi pred Sanina.

— „Vi veste, nadaljuje Sanin, kaj se je včeraj prigodilo?“

Pantaleone požveka ustnami, šopki na glavi se stresejo. „Vem.“

(Emil, komaj domu prišedši, mu je bil vse povedal.)

— „A! veste! No, glejte. Ravno zdaj je šel od mene oficir. Ta nesramnež me je po- zval na droboj. Jaz sem sprejel njegov poziv. Ali sekundanta nemam. Ali hočete vi biti moj sekundant?“

Pantaleone se na celem životu strese,

Muktarjem je v Hercegovini in Albaniji vsega vkup 42.000 mož.

Potovanje po Srbskem.

V Mozirji, 18. avg. [Izv. dop.]

Komaj sem si prah otrešel od svojega oblačila, takoj hitim, da vam poročam, kaj da sem jaz te dni v tem tako važnem času doživel pri zadnjem potovanju po Ogerskem in Srbskem.

Znano je, da se mi iz gornje savinske doline po svojej kupčiji podajemo v južne kraje, da tam spečamo les, ki nam zraste na naših gorah; pa tudi druge pridelke skušamo tam spečati, da spravimo penez skupaj, s katerim moremo davke in naše druge potrebešine poravnati. Tudi jaz sem se 10. t. m. od doma peljal, da pogledam, kako bi bilo mogoče, si kaj pridobiti; gnalo me pa je tudi ob jednem neko poželenje, z lastnimi očmi se prepričati, kaj da počne naš junaški bratski narod v Srbiji.

Peljal me je najprvi pot v Pešto, kamor sem po železnici mimo Pragarskega 11. t. m. prišel; hotel sem tu spečati nekaj čresla, pa nij se mi posrečilo, kajti cena je prenizka, časa sem tedaj imel si mesto ogledati in po občnem mnenju poizvedavati. Budapešt je dokaj lepo mesto, a za slovansko čutečega tu nij bivanja, magjarski in židovski živelj se preveč šopirita.

Od Peste sem šel na jug in sem južno-ogerska mesta pregledaval in se po očividu prepričal, da tu biva povsodi krepki srbski narod, katerega pa hudo ljuta roka magjaro-azijatskega despotizma tlači. Sam sem se osvedočil, da Magjar z železno silo v deželi gospodari in da ti Srbi strašno veliko trpé. Trvdnjave so zdaj napolnene s srbskimi „veleizdajalci“ in klavarno postopa tu tlačen Srbin. V Pančevi sem govoril z možem, ki je bil 7 mesecev brez zaslišanja zaprt, in ki je bil takoj potem, ko so ga zaslišali, za nedolžnega izpoznan in oproščen. V Temešvaru imajo sigurno 300 Srbov zaprtih, kaj da so ti ubogi mučenci storili, to vam nikdo ne zna. Pripovedovali so meni, da uže samo vsklik „Živelj Srbli!“ je veleizdajen in v Magyar-orszagu ostro kaznovan.

Vendar nemojte zavoljo tega misliti, da srbski narod tu omaguje ali da bi bil zdvajal nad boljšo prihodnostjo! Nikakor ne! Srb

ostane Srb, makari vse magjarsko-ciganske sile na njega pritiskajo.

V tako zvanej starej granici, ki se je neposredno Magyar-orszagu vtelesila, Magjari z vso silo hočejo prejšnji narodni živelj zadušiti in so uže vse šole pomagjarili. Premislite, v krajini ne zna nikdo besedice magjarski, a tudi ljudske šole so popolnem magjarske, v vseh šolah se samo le magjarski uči in podučava. To vam je ljuti despotizem.

Vendar avstrijski Srbli boj svojih bratov v knježevini kot svoj boj smatrajo.

Pogovor o boju vam se tu kot molitev glasi, in marsikateri tukajšnji Srb se tudi v vrstah svojih bratov iz knježevine s Turci bije. Uže na južnem Ogerskem opazil sem, da je govorica, da bi Srbi zaradi nekaterih manjših izgub obupati začeli, popolnem izmišljena. Tukajšnji Srbi imajo najbolje upanje na srečen vspeh in kako še le Srbli v knježevini, kamor sem bil na večer dospel.

Stopivši v Belem gradu iz ladije, opazim takoj, kako resno in možato se tu vse pripravlja, da se začeti boj srečno dovrši, o obupnosti pa nij niti najmanjšega sluha; vse je v Belgradu tako navdušeno, kot pred šestimi tedni, vsi se za gotovo nadejajo, da bodo združeni Srbi in Črnogorci Turke pobili in svoje slovanske brate v Turčiji rešili.

V ponedeljek je knjeginja porodila, to je bilo navdušenje, kot da bi bil Belgrad v naj večjem miru; vse hiše so iztavile zastave, in na večer impozantno posvečavo z na več krajeh prižganim umetnim ognjem. Krika in vika nij bilo sicer slišati, vendar vse se je veselemu prigodjaju radovalo.

O miru v Belemgradu nobeden ne misli, vse je za boj i do zadnje kaplje krvi. V Belgradu je uže mnogo tujcev, posebno Rusov in Italijanov, videl sem tudi od ruske carice poslani trën: crvenog krsta.

Srbi zelo na Ruse upajo in posebno navdušeno tudi o nas Slovencih govorijo za naše tople simpatije. Ravno v Belemgradu sem „Istok“ bral, ki priznavajoč hvali vrlo držanje glavnega organa Slovencev, „Slovenskega Naroda“ v tej vojni. Pa kako o Hrvatih! Žalostno je, da nijsem moral kaj boljšega poročati, pa Hrvatje se včasih čudno obnašajo v

tem za nas vse tako važnem času. Oni ne previdijo dovolj, da je boj, ki ga bijejo Srbi zdaj, tudi za Hrvate in za vse Slované bit, da je to — sveta vojska. Če Srbija propade, je to udarec za celo Slovanstvo in aziatski Magjar postal bi v zvezi Turkom gospodar jugoslovanskih dežel.

Ranjenih je precej veliko v mestu videti, vendar so večidel le malo ranjeni, in so vsi dobre volje in idejo, ko se popolnem zlečijo zopet v boj.

Bil sem tudi v bólnici — kajti prinesel sem bil šarpije in družega platna sè soboj in to tamo daroval — in sem tu čul pohvalo Slovencev v obče.

Od vseh strani se mi je zagotavljal, da na mir nije preje misliti, predno ne bodo oslobodjeni pod turškim jarmom stokajoči slovanski bratje.

V obče Srbi pravijo, da so se zanašali, da bodo i Grci vstali in za orožje poprijeli, isto tako Romani; o zadnjih sploh slabo govoré, o Grkih pa še zmirom mislijo, da se bodo udarili in da ne bodo pozabili, kaj so leta 1864 Srbi storili, ko so se Grci na kan-diškem otoku Turkom v obrambo postavili; tu so bili Srbi in Črnogorci ali Bokelji zapovedniki vojnih čet grških.

Tudi od Bulgarov so se trvdnejše podpore nadejali in so jim v ta namen 20.000 ostraguš poslali, a Bulgari so drage ostraguše iz straha Turkom izročili, ki zdaj z njimi na Srbe streljajo. Temu se ima tudi pristeti, da srbska vojska nij popolnem z ostraguši oborožena.

Govoril sem z nekaterim ranjenim in poizvedel sem zanimive reči; dva ranjenca odpeljala sta se z menoj, jeden — filozof iz Beča, rojen Bokelj — na svoj dom, drugi rojen iz Šabca, peljal se je v Trst.

Prvi bojeval se je pod Djirko Vlakovićem in nij bil v stanu popisati, kako idealno življenje da so v taboru imeli, in kako oster zapovednik da je tudi Vlaković; on je poveljnik svojevoljcev in je ljubljenec svoje čete.

O ruskih častnikih, ki jih je dosta v srbskeji vojski, govorijo z velikim spoštovanjem, v Černjajeva stavljajo celo zaupanje, in se za gotovo nadejajo sijajne zmage, h kateri jim pomozi bog in sreča junaška. J. L.

vzdigne obrvi tako visoko, da so se mu pod navzdol visečimi lasmi skrile.

— „Ali se zares morate biti?“ spregovori končno po italijanski; do tega trenutka je govoril francoski.

— „Gotovo. Drugače pridem v sramoto za vselej.“

— „Hm. Ako ne grem jaz za sekundanta si bote iskali družega?“

— „Bodem . . . gotovo.“

Pantaleone se zamisli. „Dovolite, da vas vprašam, ali ne bode vrgel vaš dvo boj nekake neprijetne sence na dobro ime neke osebe?“

— „Ne verujem, ako bi pa tudi bilo, ne stori nič!“

— „Hm: (Pantaleone se ves skrrije v svoj ovratnik) — Nu, in ta ferflukto Klüberio, — kaj pa on?“ vsklikne nenadoma in vzdigne glavo.

— „On? Nič.“

— „Che!“ Pantaleone migne zaničljivo s plečami. „Vsakako se vam morem zahvaliti,“

reče končno z nevernim glasom, da ste umeli v mojem zdajšnjem ponižanju spoznati v meni poštenega človeka — un galant'omo!“

„S takim postopanjem ste se tudi vi skazali pravega galant'uomo. Vaš predlog pa še moram premisliti.“

— „Čas ne čaka, dragi moj Pantaleone.“

— „Vsaj jedno uro mi dajte pomisleka. — Tu sem je vmešana hči mojih dobrotnikov . . . in za to sem dolžan . . . moram pomisliti. Čez jedno uro . . . čez tri četrt ure — boste vedeli moj sklep.“

— „Dobro; počakam.“

— „A zdaj . . . kaj naj odgovorim gospodičini Emi?“

Sanin vzame košček papirja in napiše na njem: „Bodite mirni, moja draga prijateljica, čez tri ure pridem k vam — in vse vam bode jasno. V duhu se vam zahvalujem za vaše sočutje.“ — in izroči to pismo Pantaleonu.

Ta ga pazljivo dene v pristranski žep —

in še jedenkrat ponovi: čez jedno uro! — gre proti durim; ali hitro se zopet obrne, priteče k Saninu, ga prime za roko, jo pritisne na svoje prsi, vzdigne oči proti nebu in vsklikne: „blagorodni mladenič! Veliko srce!“

„Dovolite slabemu starcu stisniti vašo junaško desnico!“ Potem odskoči malo nazaj, mahne z obema rokama — in otide.

Sanin pogleda za njim . . . uzame časopis in jame čitati.

Ali njegove oči so zastonj begale po vrstah; on nij razumel ničesar.

XVII.

Eno uro pozneje pride natak ar iznova k Saninu in mu poda staro vmazano vizitkarto, na katerej so stale sledeče besede: Pantaleone Zippatola iz Varese, dvorni pevec (cantante di camera) njegove kraljevske visokosti, hercoga modenskega; — za natak arjem pride Pantaleone sam. Spreoblekel se je bil od nog do glave. Imel je na sebi orujavel

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. avgusta.

Upravno sodišče je svojo delavnost začelo in uže neke razsodbe v administrativnih rečeh storilo. Nadaljna praksa bode pokazala, ali bode to sodišče, ki ima krivičnosti političnih in upravnih oblastij uničevati, izpolnilo upanje, ki se nanj stavi.

V **Galiciji** bodo 24. oktobra t. l. volitve iz kmetске skupine za deželni zbor. — Tudi v Dalmaciji bodo deželne volitve še letos.

Vnaš je države.

Jugoslovansko bojišče bode podporo dobilo! Na **Kreti** je vstanek vendar jedenkrat počil. Začel se je v kraji z imenom Retrino na Kreti. Kretenzi hote z Grško zjedinjeni biti. Torej se bode morala Grecija za nje zavzeti.

Srbija vlada hoče narodno skupščino sklicati in sicer baže 28. avg. Govori se zopet o premirju in posredovanji. Mi menimo, da so to le želje Angležev, Magjarov in družih turških prijateljev, ki bi radi turškim stradalcem iz zadrege pomagali. Srbijo pa v njo potisnili. Bomo videli kaj pride.

V **Carigradu** je turška vlada zaprla razguverneja jeruzalemskega Izzet-pašo, ki je bil naredil zaroto. Hotel je velicega vezirja in Mithad pašo prijati in zapreti, sultana odstaviti pa Abdul-Azizovega sina Jusuf Izzedina postaviti za sultana. Več oficirjev je bilo na njegovej strani.

Pruski **Nemci** so nehvaležni ljudje, to je znano. Brez Rusije, ki jim je hrbet varovala, bi oni ne bili nikdar Francozov zmagači in se zjedinili. Zaslepljena Aleksandrova Rusija je Nemce varovala. Zdaj pa, ko želi rusko časopisje rešitve orijentalnega vprašanja v duhu pravičnosti, uže „N. Allg. Ztg.“, organ Bismarkov, Ruse zavrača in polemizuje, češ, da se orijentalno vprašanje vse Evrope tiče.

Tudi na **Portugalskem** imajo svoj „krach“. Lisabonski uradni list prinaša vladno naredbo, ki odklada za dva meseca zapala plačila. Torej moratorij v mirnem času.

Dopisi.

Iz Dunaja 20. avgusta. [Izv. dop.]

(Nov minister. Nagodbene obravnave. Razstava semen in žita. Bismark in pariška razstava. Društvo „demokratische Union“.) Čisto nenadoma dobili smo novega ministra. Po umrlem b. Holzgethanu, bivšem ministru državnih financ, mislilo in trdilo se je vseobče, da na izprazen ministerski sedež ne pride nobeden več sedet. Minister državnih financ je v Avstriji, kakor se pravi po domače, peto kolo pri vozu, in smatrati se ima za sinekuro,

črn frak in bel pikast brezrokavnik, po katerem se je mično zvižala tompakasta verižica; težka pečatka se je spuščala globoko doli na ozke črne hlače. V desnej roki je držal črn klobuk iz zajčje dlake, v levi dve debele, usnjate rokavice. Ovrtnik si je bil prevezal še širje in višje kakor navadno — in v prsnej del pokrepljene srajce je bil vteknil gumbico s kamenom imenovanim „mačje steklo“ (oeil de chat.)

Na kazalcu desne roke se je svetil prstan, predstavljajoč dve sklenjeni dlani in mej njima plamteče srce. Zaležani vonj, vonj kafe in pižme je vel od cele starčkovske osebe, od skrbi potolčeno veličastvo njegove postave bi bilo ožalostilo celo malomarnega gledalca! Sanin se vstavi njemu nasproti.

— „Jaz sem vaš sekundant,“ spregovori Pantaleone po francoski — in se s celim truplom pokloni, pri čemur postavi noge kakor plesalec. „Prišel sem z instrukcijami. Ali se hočete bojevati brez usmiljenja?“

— „Čemu brez usmiljenja, dragi gospod

za jednega onih, kojim dadó višji naslov, da jih odstranijo, kjer jih ne rabijo, ali pa za kakovega, ki malo več zasluži nego penzijo.

Kako se je tedaj čuditi bilo, ko pride na jedenkrat kot „deus ex machina“ na izprazen ministerski stol mož, ki je baže za vse drugo bolj sposoben, nego za ministra državnih financ. Leop. bar. Hoffmann, dosedaj sekcijški šef v vnanjem uradu, je ena izmed najznanejših, najpopularnejših osob visocega dunajskega uradništva. Mož je, kakor trdé, imel nekake difference z Andrassyjem in zato je — avanziral. Njegov značaj je lahko opisati. Ako vam povem, da je vse sisteme doslužil, a vsacega si v svoj prid ukoristiti znal, da je bil ljubljeneec Beustov, baš tako kot Andrassyjev, da je simpatiziral s Hohenwartom isto tako, kot se rad prikaže pred bogom. Kratko in malo ta naš nov minister državnih financ je uprav kot jegulja. Hoffmann je bil prej jedenkrat profesor na dunajskem vseučilišču.

Nagodbene obravnave še vedno niso pri kraji. Ko so zadnjikrat dunajski oficijozni in drugi listi zatrjevali, ka se je porazumljenje doseglo, zastran ogerske banke, sem vam poročal in pristavil, da to najbrž ne bode istinito. In tako je bilo. Za ogersko banko nij v Avstriji moža, ki bi jej na noge pomagal, akoravno bi to Ogerska iz srca želela. Vse cisljatske finanške kapacitete so proti ogerski banki. Sedaj vedo zopet poročati, da se ima baš ta zadeva vsaj za jedno leto odložiti. No, tu vam lahko pristavim, da se bode precej vode po Donavi odteklo, predenj pride ogerska banka na svitlo.

Na Dunaji bodemo imeli zopet razstavo, a ne tako, kot leta 1873. Semena in žita bodo razstavljeni od 23. t. m. naprej. Razstava ima le kratek čas trajati. Naši višji trgovci za žito bi s tem radi pokazali, da je „volksmisere“ uže proč, ter da je Dunaj centrum za promet žita in semen.

Ker govorim uže o razstavi, naj vam še poročam, da je znani nemški Bismark šel mej intrigante zoper francosko razstavo. Možu mora prav dolg čas biti, da se s tacimi rečmi ukvarja. Nekateri Dunajčani ga uže hoté posnemati, in začelo se je agitirati zoper one, ki hoté v Parizu svoje izdelke razstaviti. A Bismark in njegovi kilavi privrženci bodo najbrž slabo kupčijo napravili.

Zippatola! Svojih včerajnih besedi ne vzamem za nič na svetu nazaj, ali jaz tudi nijsem krvo-pija!... Počakajte, zdaj gre sekundant mojega protivnika. Jaz pojdem v sosedno sobo — in vi se z njim pomenite. Bodite prepričani, da ne bom nikdar pozabil vaše dobrote in se vam zahvaljujem iz srca.“

— „Čast gre pred vsem!“ odgovori Pantaleone, in se spusti v kreslo ne čakaje, da bi mu Sanin velel sesti. „Ta ferreflukto spičebubbio pravi, mešaje francoščino z italijanščino, ta kramar Klüber nij razumel svoje dolžnosti ali je pa obupal, tem slabejšega za njega!... Kupljiva — in basta!... Kar se tiče dvo-boja, sem jaz vaš sekundant in vaši interesi so mi sveti!... Ko sem živel v Paduvi, je ležal tam polk dragonarjev in jaz sem z mnogimi oficirji bil prav blizu znan. Ves njihov kodeks mi je bil prav blizu znan. No, in tudi z vašim Tarbuskim sem se večkrat pogovarjal o teh vprašanih... Zdaj mora sekundant uže vsak hip biti tukaj.“

(Dalje prih.)

Dunajsko društvo „demokratische Union“ je v svojem zadnjem zboru sklenilo, pobirati darove za ranjence v Srbiji in Hercegovini ter je uže poslalo prošnjo za dovoljenje na c. kr. nižje-avstrijsko namestništvo. Predsednik tega društva dr. J. J. Prohaska je to misel sprožil in udje so jo kar sprejeli. Iz tega razvidite, da bode tudi Dunaj opral grd madež ki mu ga je prizadela nemško-židovska svojat po svojih umazanih časnikih.

Domače stvari.

— (Fijasko?) Tukajšnjih nemškutarjev organ „L. Tagbl.“, ki je prej zmirom policijo klical zoper Janežičevo slavnost, češ da je politična torej naj se nemško-liberalno zabrani, sklepa iz tega, ker je vihrala samo cesarska (črno-rumena) zastava pri svečanosti, da je slavnost naredila fijasko. Znano je, da so bile vse narodne zastave prepovedane ravno vsled denuncijacij tacih liberalcev kakor so nemškutarski Abderiti. Potem je res nobel „fijaški“ pisati zarad avstrijske zastave?

— (Č. gosp. Ant. Žuža) častni korar dekan in nadžupnik na Laškem prejel je od cesarja viteški Franc-Jozefov red za svoje mnogoletno jako zaslužno delovanje kot duhovnik i za zasluge, ki si jih je pridobil za šolo. — G. A. Žuža je v narodnem oziru jeden onih redkih značajev, ki, akoravno iz stare šole, je vedno in vedno z mladeniškim ognjem vdan svojej slovenskej domovini. Povsod, kjer je treba za „slovenski narod“ kaj storiti, sigurno je g. Ž. prvi, ki prigovarja i navdušuje, daruje i žrtvuje za slovenstvo. Nij slovenskega časopisa, ki bi ga g. Ž. ne bi bil naročil, akoravno sivi starček ne more več čitati zarad zelo oslabelega pogleda. Vsaka na novo izišla slovenska knjiga najde pri g. Ž. ono zanimanje, ki je lastno za svoj rod navdušenim i inteligentnim možem. Marsikateri dijak, nahajajoč se v hudi stiski, čestil je milega dobrotnika človekoljubnost v polnej meri. Kako ljubljen in visoko čislán je od svojih faranov, naj kaže to, da so mu vsi Laščani brez ozira na mišljenje o njegovej sekundaciji pred letom priredili izbornu osvečavo celega laškega trga. Da bi nam ta redek rodo-i človekoljub ostal še dolgo dolgo let v najboljšem razpoloženji!

— (Na kegljišči ljubljanske čitalnice) se je začelo v nedeljo 20. t. m. kegljanje na dobitke na korist logaških pogo-relcev. Dobitki so krasni in udeležba je bila uže prvi dan jako živahna. Z ozirom na blagi namen je restavratér g. Tanko prepustil kegljišče brezplačno. Vnanji domoljubi, ki se kegljanja ne morejo udeležiti, naj pošljejo odboru kaki znesek, za katerega se bode kegljalo v njihovem imenu in tako si lahko zraven do-brega dela tudi še kaki krasni dobitok pridobijo. Dobitki so: I. Zlata verižica za uro, 82 gold. II. Zlata ura, 40 gold. III. Zlat diamanten prstan, 32 gold. IV. Zlat medaljon, 19 gold. V. Srebrno jedalo, 10 gold. VI. Denarna listnica, 8 gold. VII. Zlat medaljon, 5 gold. VIII. Garnitura zlatih gumb 4 gold. IX. Šaljiv dobitok. Serija velja 20 kr.

— (J. Šubičeva slika.) Gospod J. Šubic naš rojak bivajoč sedaj v Rimu, je ravnokar izpostavil svojo najnovejšo slikarsko delo v redutnej dvorani. Podoba predstavlja svetega Martina, v tistem trenutku, ko so mu prinesli bolnico, da jo ozdravi. Prizor se nam kaže pred škofovsko katedralo. Škof spremljevan od mnogo duhovnikov in levitov

je ravno prišel iz cerkvenega, s krasnimi stebri okinčanega vhoda. Blisketa se v zlatem svojem ornatu, in lahko je prizdignil desno roko, da blagoslovi bolnico, v njegovem znožju ležečo. Podoba zanima človeka pred vsem zaradi krasote barv, in zaradi izvrstno značajnih obrazov. Sv. Martin sam je visoka energična oseba, katerej bela starost nij še ugonobila močij telesnih. Spretno je izolikan levit na desnej strani svetnika. Radovedno je obrnil obraz k škofovej roki, da bi takoj videl vpliv njegovega blagoslova. Ta levit je jedna naj lepših postav na podobi. Želeli bi mu morda samo nekoliko bolj idealnega obraza. Karakteristične so glave v grupi za svetnikom, katere pričajo, da se je uže tedaj nekoliko ponosa bilo vgnjezdilo mej cerkvenimi služabniki. Tudi znožje v podobi z bolnico in njenimi spremljevalci je izvrstno izpeljano. Posebno oseba, katera drži bolno za roko in je prej ko ne njeni oče, ima krasan obraz, in kolorit, kakor si boljšega želeli ne moremo. Bolnica sama dozdeva se nam malo preveč s pepelom izolikana. Sploh pa je izpostavljena podoba kinč naše domače umetnije. Gospod Šubic je vidoma porabil svoj čas v italijanskej metropoli, ter napredaval posebno v koloritu. Sv. Martin bode izpostavljen do 26. t. m., Mi pa opozorujemo narodno naše občinstvo, da naj ne pozabi obiskati v teh dneh redutne dvorane, ker le malokrat ima prilžnost videti kako cvetico narodne umetnije, in žalostno bi bilo, ako bi še tedaj ostalo mlačno, ko se mu v resnici podaja dobro delo.

— (Čudna prikazen.) V Ljubljani je nek mladi človek v petek žive mušeljne našel. To je bilo v Slapem poleg fabrike Velske, naštel sem jih kakih 20 in nekateri iz meju njih bili so izredno veliki.

— (Nagrobnik vojakom iz raznih narodov) sem o priliki sprehoda v parku fužinskem (posestvo gosp. Baumgartnerja) videl. Poleg obzidja blaznice na Velčah, v podnožji malega narejenega holmca sem čital na kositarskejši ploščici ta-le napis: „Den bieder Krieger verschieden Nationen, die im Jahre 1800 im Nothspitale zu Kaltenbrunn starben und hier die Ruhe genossen.“ — To so bili gotovo možje, kateri so prelivali svojo kri o prvej invaziji francoskejši leta 1797. Gr.

— (V Rogatskejši kislej vodi) je 19. avg. gledališče zgorelo.

Razne vesti.

* (Draga šala.) Gimnazijalec Franc Niederl na gornjem Štajerskem je v svojem spričevalu radiral slab razred in dobrega vpisal. A ko je s tem spričevalom kasneje prošil za učiteljsko mesto, bila je goljufija izpoznana in on obsojen na 14 dnij zapore.

* (Konfiscirani kanoni.) V luki v Krfu je zadržanih 5 kovčegov kanonov, ki so bili namenjeni za Črnogoro. Turška ladija jih je hotela vzeti, a krvski grški načelnik jih je tako dolgo zadržal, dokler komisija v Atenah določi kaj z njimi.

* (Vročina.) Iz južnih krajev, iz Italije in Španije se poroča da vlada letos posebno velika vročina. Ljudje po noči spe na prostem.

* (Angleška kraljica) ima od parlamenta dovoljenih 385.000 funtov šterlingov na leto.

Poslano.

P. n. udom štajerskejši učiteljskejši društva! (Steierm. Lehrerbund.)

Letošnji glavni zbor štajerskejši učiteljskejši društva bode 20. in 21. septembra t. l. v Celji.

Tiste p. n. ude, kateri so namenjeni tega zborovanja se udeležiti, prosimo, naj se berž in najdaljši do 10. septembra t. l. pri krajnem odborniku g. nadučitelju J. Lopanu v Celji oglašé ter ob enem naznanijo, 1. ako želé prosto stanovanje ali za plačilo in 2. ali se bodo skupnega obeda udeležili, in če, priložé naj po jeden forint av. velj.

Oglasila naj se pošljejo posamezno ali pa po več vkup; za vsak način pa prosimo za natančni naslov udeležiteljev.

Izkaznico (Legitimations-Karte) za ponažanje vožnine na železnici dobi vsak ud po pošti na dom, plačane karte za skupni obed pa se bodo še le tukaj delile.

Program za oba dneva priobčimo v kratkem.

Celje, 18. avgusta 1876.

Za krajni odbor:

Dr. C. Higersperger, l. r., Jos. L. Weiss, l. r., načelnik. tajnik.

Zahvala.

Slavnemu pevskemu zboru filharmoničnega društva v Ljubljani in slavnemu ljubljanskemu telovadnemu društvu, katera društva sta v korist po požaru ponesrečenih prebivalcev v Logatcu in obliži večerne zabave z brezplačno pomočjo muzične kapele slavnega c. kr. 53 pešpolka napravila in čiste dohodke, ki so pri pevskem zboru 180 gld. 84 kr in pri telovadnem društvu 641 gld. 41 kr. znašali, podpisanemu magistratu izročiti blagovolila, se za ta človekoljubni in s tako obnim vsehohom spremljani trud v imenu velikodušno obdarjenih zaslužena zahvala s tem očitno izreka. (265)

Mestni magistrat v Ljubljani 18. avgusta 1876.

Dunajska borza 21. avgusta.

Enotni drž. dolg v banko	66	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	20	•
1860 drž. posojilo	111	50	•
Akcijske narodne banke	863	—	•
Kreditne akcijske	143	30	•
London	122	30	•
Napol.	9	72	•
C. k. cekini	5	85	•
Srebro	103	10	•

vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

London.

30 let aze je naj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prano, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosočih ozožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castio.

— Pri vianu: Spacher iz Reke. — Kraus iz Grada. — Sponta iz Reke. — Seber iz Duzaja. — dr. Krois iz Maribora. — Harely iz Reke. — Pri Mateti: Hönig iz Dunaja. — Dolezal iz Prage. — Hirsch iz Dunaja. — Vivante iz Trsta. — Krenner iz Dunaja. — dr. Kavčić iz Reke. — Mayer iz Gradca. — Poak iz Dunaja. — Kopitva iz Zagorja. — Line iz Zidanga mosta. — Pri Zameret: Dolinar iz Dunaja. — Schwarz iz Gradca. — Schwur iz Reke.

20. avgusta:

stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno ginil, in to za prečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière pričel sem jo rabiti in zagotovi Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vrše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebravljene, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljene, nespanji in hušanju.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, ko pri zdravih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v puščah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijakih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah kakasnica ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Fahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreoviču. (26)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vesešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—21)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Podkove.

P. t. graščinam, kovačem in vsem, kateri drže konje, kakor tudi kupčevalcem s železom priporočamo svoje samo upognene podkove iz najboljšega štajerskejši materijala, kakor tudi vsakovrstnih žebeljev za podkove po najnižej ceni.

Te podkove imajo uže urezane gube za pritrdjenje žebeljev in tako tud notranje obrobne sploščine za predno in zadnje podkev primerno, ter jih vsaki kovač sam si lahko za to prikroji, kar ravno potrebuje; polovico si prihrani dela, 1/10 kuriva. Podkove za zadnje noge uprežnim konjem nemale sploščine. — Podkove se mogó dobiti i takove, da imajo celó do palca prehodno zarezo in notranjo obrobno sploščino. — Podkove pošiljamo v kosmčih po 50 in 100, in žeblje v zvežnjih po 1000. Cene se razumevajo s zlaganjem, franko dunajski kolodvor.

Ob jednom priporočamo svoje najnovejšo „krive klešče“, s katerimi se vsak žebelj, naj si je še tako globoko zabiti in da si nima kapice, prav lahko vzdigne in izdere, in sicer brez poškodovanja stvari, iz katere se žebelj potegne.

Cenike razpošiljamo brezplačno po pošti!

L. Essler & Comp.,

Erste k. u. k. priv. Hufeisen-Fabrik,

WIEN, VIII., Piaristengasse Nr. 25.

(256—4)